

Pomocné databáze pro sběratele mincí

Na těchto stránkách bychom Vám rádi nabídli náhledy do jednotlivých pomocných databází, které Vám mohou pomoci s dohledáním dalších informací v rámci Vašeho sběratelského zájmu. Jedná se o částečně omezené databáze našeho člena Pavla Gregora, který je postupně doplňuje o nové záznamy, případně zpřesňuje dříve nepřesně zadané údaje. Vzhledem k tomu, že jsou sestaveny z dostupné numismatické literatury, numismatických internetových stránek aj., nemusí být zobrazené informace vždy správné, či odpovídající dnešnímu poznání. To není ani primárním cílem těchto databází. Jde spíše o evidenci informací, a je na sběrateli, jak s nimi dále naloží. Pokud to bylo možné, jsou zde doplněny i informace o tom, ze kterého zdroje byly čerpány.

V současnosti jsou k dispozici základní databáze **Mincoven**, **Mincmistrů** a **Reforem**. V dohledné době ještě přibude seznam literatury a obsahy numismatických časopisů. Na dalších doplňujících databázích se pracuje.

Stručný popis

Všechna okna jednotlivých databází mají shodné ovládání. Proto pokud se naučíte pracovat s jednou databází, nebudete mít problémy ani s ovládáním těch ostatních.

Každé okno se skládá z několika částí.

Databáze mincmistrů - Vlašský Dvůr - Kutná Hora							
Vítáme Vás v databázi mincmistrů, kterou pro Vás připravil Pavel Gregor, člen ČNS pobočky Pražské groše.							
Nápověda: Seřazení dat od A-Z provedete kliknutím na název sloupce („Jméno“, „Město“, ...). Druhé kliknutí na stejné pole seřadí data v opačném pořadí (Z-A).							
Vyhledat	Zobrazit vše	Zobrazit vše z dané mincovny					
Jméno	Titul	Mincovna	Činný od	Činný do	Značka	Obrázek značky	Poznámka
Adam Enderle z Bergstadtu	Vardajn	Kutná Hora	1654-07-16	1675			
Adam Enderle z Bergstadtu	Správce mincovny	Kutná Hora	1647-08-13	1654			Jelikož v letech 1637-16 z pozice úřadu perkminstr
Adam ze Záhčiči	Pisář mince	Kutná Hora	1401				Nelze přesně určit, jestli str.122
Albert Reinlin	Úředník mince	Kutná Hora	1385				Možná někdy okolo 138
Albrecht Bartl	Nájemce mincovny	Kutná Hora	1580		Psi hlava		Někdy po roce 1580 - si
Albrecht Jiří Khusák z Kostece a Posedlic	Nejvyšší mincmistr	Kutná Hora	1618	1620-12-05			Byl sesazen z úřadu a nah

Nadpis - Vás informuje o tom, v jaké databázi se nacházíte. Zde se například nacházíte v databázi mincmistrů. Jelikož některé databáze mohou mezi sebou být propojeny, je možné se mezi nimi přepínat. Takže pokud např. v databázi mincoven kliknete na odkaz mincmistrů, zobrazí se omezený seznam pouze pro mincmistry dané mincovny. V takovém případě je v názvu uveden i název příslušné mincovny. Máte tedy neustále přehled, kde se nacházíte.

Pod nadpisem se nachází stručná nápověda. Je společná pro všechna okna.

Následují jednotlivá **funkční tlačítka**. Jejich popisky se mohou nepatrně lišit podle toho, v jaké databázi se nacházíte. Nejčastější jsou:

Vyhledat – Omezí zobrazený seznam zadanými hodnotami (podrobný popis níže). Stisknutí **Enter** vyvolá stejnou akci, jako stisknutí tlačítka **Vyhledat**.

Zobrazit vše – Zruší všechna omezení a **zobrazí úplný seznam**.

Zrušit vše z dané mincovny – Pokud je seznam otevřen z nadřazené databáze (například jsou zobrazeni mincmistři konkrétní mincovny), **zruší se všechna omezení**, ale seznam zobrazí pouze data **konkrétní mincovny**. Popiska tohoto tlačítka se mění podle zobrazené databáze.

Filtrovací řádek – Pomocí něj můžete omezovat jednotlivé seznamy. Pokud **kliknete myší na název** sloupku, **přetřídíte** seznam daným sloupkem **vzestupně**. Kliknete-li na něj **podruhé**, setřídíte **sestupně**.

Následuje vlastní výpis zvoleného seznamu.

V některých případech (například pokud se nacházíte v poznámce) se může ještě na začátku a konci výpisu zobrazit odkaz pro návrat na původní výpis.

Podřízené databáze, jako je výpis mincmistrů konkrétní mincovny, se zobrazují v samostatném okně. V takovém případě se na původní výpis vrátíte zavřením okna, nebo záložky.

Vyhledávání v seznamech

Jelikož seznamy mohou být velmi rozsáhlé, je nepraktické zobrazovat jednotlivé záznamy jen pomocí posuvníku. Mnohem praktičtější je zobrazená data omezovat. Omezování dat probíhá ve všech databázích podobným postupem. **K omezení se používá filtrovacího řádku**. Omezení se provádí tak, že do odpovídajícího sloupku zadáte hledanou hodnotu. Tato hodnota se v daném sloupku vyhledává **fulltextově**. Tedy, zadáte-li např. slovo **podkov**, zobrazí se nejen slovo **podkova**, ale také **tři podkovy, štít a podkova** atd. Pokud si přejete vyhledat **pouze mincmistry**, Napište do filtrovacího sloupku **Titul** slovo **Mincmistr** a stiskněte **Enter**. Dojde k omezení seznamu pouze na úřad mincmistra. Pokud si přejete zobrazit **pouze konkrétního mincmistra**, zadejte **část jeho jména**. Zadáte-li např. do sloupku **Jméno** hodnotu **Gebhart**, zobrazí se vám **Hans Gebhart, Utz Gebhart, Tobiáš Gebhart** atd.

Přejete-li si seznam omezit podle **více kritérií**, zadejte omezující podmínky do více sloupců. Čili v případě, že si přejete zobrazit všechny **rytce v Praze**, zadejte do sloupku **Titul** hodnotu **Rytec** a do sloupku **Mincovna** hodnotu **Praha**. Pokud navíc zadáte do sloupku **Jméno** i jméno rytce **Jiří**, bude seznam omezen na všechny **rytce v Praze**, které mají ve svém jméně i jméno **Jiří**. Takto můžete postupně omezovat podle potřeby.

Pokud si přejete některou z omezujících podmínek **zrušit, vymažte ji ve filtrovacím řádku** a stiskněte **Enter** (nebo tlačítko **Vyhledat**). V případě, že chcete **zobrazit vše**, je jednodušší stisknout tlačítko **Zobraz vše**.

Tip1: Uvědomte si, že někdy mohou být údaje v literatuře nejednoznačné, a proto je vhodné zkusit více variant pro vyhledávání. Pokud například hledáte **Rytce**, zkuste danou osobu vyhledat také jako **řezače kolků**, či **želez** atd. U úřadů naopak nemusí jít o **mincmistra**, ale o **úředníka mince**, či **správce mincovny**. Někdy je tato titulatura velmi nepřesná.

Tip2: V případě jmen zkuste také německou, či anglickou variantu hledaného jména. Např., pro **Jana** zkuste také **Hans**, **Johann**, **John** atd. To platí především pro zahraniční mincmistry.

Tip3: Datumové údaje jsou zadávány ve tvaru **1534-05-14**. Pokud je datum neúplné, může být zadáno ve tvaru **1534-06** (tedy rok a měsíc), nebo **1534** (to je v případě, kdy je znám jen rok). Pokud není znám ani přesný rok, může být uvedeno století. Století je ve tvaru **13. stol.** (za číslicí je vždy tečka a za tečkou mezera).

Popis jednotlivých databází

Obsahy jednotlivých databází se postupně doplňují, proto pokud zde nenajdete požadované informace, kontaktujte nás, prosím. Chybějící informace rádi doplníme.

Databáze mincoven

Tato databáze obsahuje seznam mincoven od rozpadu Říše římské po současnost. Je omezená především na evropské mincovny. Obsahuje tyto sloupce:

Databáze mincoven						
Vítáme Vás v databázi mincoven, kterou pro Vás připravil Pavel Gregor, člen ČNS pobočky Pražské groše.						
<i>Nápověda:</i>						
<i>Seřazení dat od A-Z provedete kliknutím na název sloupce („Území“, „Název“, ...). Druhé kliknutí na stejné pole seřadí data v opačném pořadí (Z-A). Data ve druhém sloupci („Název“) jsou hypertextovými odkazy a kliknutím na ně zobrazíte v novém okně dodatečné informace o mincovně. Sloupec „M“ umožňuje rozkliknout seznam mincmistrů dané mincovny, pokud je k dispozici. Mincovny bez tohoto seznamu mají příslušné pole prázdné.</i>						
<input type="button" value="Vyhledat"/>	<input type="button" value="Zobrazit vše"/>					
Území	Název	M	Město	Datum založení	Datum zrušení	Historické území
Anglie	Aberystwyth		Aberystwyth			Anglie
Švédsko	Abo	M	Abo			Švédsko
Francie	Aix-En-Provence		Aix-En-Provence			Francie
Rumunsko	Alba Iulia (Karlovský Bělehrad)	M	Alba Iulia		1871	Rumunsko
Německo	Alsfeld		Alsfeld			Svatá říše Římská
Německo	Altenburg	M	Altenburg			Svatá říše Římská
Německo	Altenkirchen	M	Altenkirchen			Svatá říše Římská
Německo	Altona	M	Altona			Svatá říše Římská

Území – Název státu, na kterém se mincovna nachází. V některých případech může být umístění nepřesné, jelikož se vyskytují na území různých států a přidělení konkrétnímu městu může být sporné.

Název – Název mincovny. I když ve většině případů je v názvu uvedeno město, mohlo být v daném městě mincoven více. Pak mohou být odlišeny například názvem firmy. Pokud je název mincovny **barevně zvýrazněn**, existuje k mincovně doplňující poznámka. **Poznámku** zobrazíte kliknutím na zvýrazněný název.

Sloupek M – V případě, že k dané mincovně existuje i záznam o některém z úředníků (mincmistr, vardajn, správce, řezač atd.), je v daném sloupcu uvedeno písmeno **M**. Je taktéž zvýrazněno. Pokud na toto písmeno **kliknete myší**, zobrazí se seznam všech úředníků dané mincovny.

Město – Název města, ve kterém se mincovna nachází.

Datum založení, Datum zrušení – pokud jsou známy informace o založení mincovny, či jejím zrušení, jsou uvedeny v těchto sloupcích. Datum může být uvedeno i ve tvaru století.

Historické území – Zde pouze, jako doplňující informace pro snadnější omezení některých středověkých mincoven.

Databáze mincmistrů

Obsahuje jmenný seznam pracovníků mincovny. Jedná se především o mincmistry, vardajny, rytce, řezače, správce, nájemce, komorské grófy, ředitele a inspektory, či mincíře. Úřady některých osob mohou být nepřesné, protože nejsou zcela jednoznačně v textu uvedeny. V takovém případě bývá většinou jako titul uváděn mincmistr, nebo je ponechán zcela prázdný. U některých osob, naopak není známa působnost v konkrétní mincovně. V takovém případě je informace o mincovně prázdná.

Tento seznam může být vyvolán také z databáze mincoven. V takovém případě se zobrazí v samostatném okně, v nadpisu se objeví informace o tom, o jakou mincovnu se jedná, a mezi tlačítky se zobrazí navíc i tlačítko **Zobraz vše z dané mincovny**.

Databáze mincmistrů -							
Vítáme Vás v databázi mincmistrů, kterou pro Vás připravil Pavel Gregor, člen ČNS pobočky Pražské groše.							
<i>Nápověda:</i> Seřazení dat od A-Z provedete kliknutím na název sloupce („Jméno“, „Město“, ...). Druhé kliknutí na stejné pole seřadí data v opačném pořadí (Z-A).							
Vyhledat	Zobrazit vše	Zobrazit vše z dané mincovny					
Jméno	Titul	Mincovna	Činný od	Činný do	Značka	Obrázek značky	Poznámka
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	gryf	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Hans Harder	Mincmistr	Praha	1566	1577-09-13	Hlava gryfa		Vyskytuje se i v katalých z
Hans Harder	Mincmistr	Praha	1566	1577-09-13	Hlava gryfa		V kroužku se vyskytuje na Existuje i varianta volně be

Jméno – Jméno zaměstnance mincovny. Ve středověku mohou být uvedena jen křestní jména, anebo přízviska. V případě, kdy nejsou známa křestní jména, anebo nejsou jednoznačná, je uvedeno pouze počáteční písmeno. Ve zcela mimořádných případech, kdy jméno nebylo možné jednoduše zapsat na české klávesnici, je počesťeno (to se týká především hispánských, či severských mincmistrů). Často jsou uvedena v jejich německé, či anglické podobě.

Titul – Název úřadu, který osoba v mincovně zastávala. Pokud se jedná o rytce, vyzkoušejte i titul řezač. U mincmistrů v Kutné Hoře mohou být osoby uvedené jako úředník mince. Pro uherské mincovny se používá i titul komorský gróf.

Mincovna – Zde je uvedeno město, ve kterém se mincovna nacházela.

Činný od, Činný do – Období, kdy byl v uvedeném úřadu. Pro tyto údaje platí stejné podmínky, jako pro ostatní datumové údaje (viz výše).

Značka – Slovní popis mincmistrovské značky, kterou daná osoba používala na mincích. Pokud jako **značka byla uvedena písmena**, jsou vždy uvedeny slovem **Písm.**, **mezerou**, následují jednotlivá **písmena bez mezer a pomlček**. Tedy pokud osoba používala písmena **Av-H**, je to uvedeno, jako **Písm. AVH** (mezera je mezi klíčovým slovem Písm. a písmeny). Pokud jsou na minci uvedeny monogramy dva Např. **CvG-AK**, je to ve sloupcu uvedeno jako **Písm. CvGAK**.

Obrázek značky – Pokud je k dispozici fotografie značky, je zde zobrazena. V případě, že mincmistr používal více variant značek, mohou zde být uvedeny na více řádcích.

Poznámka – Doplnující poznámka k danému záznamu. Ve většině případů se zde nachází odkaz na literaturu, či internetovou stránku, ze které byly informace čerpány. Databáze literatury se připravuje a bude v brzké době uvedena, jako další pomocná databáze.

Databáze mincovních reformem

V této databázi se nacházejí základní informace o reformách, nařízeních, či jiných událostech, které mohly mít význam na produkci jednotlivých mincoven. Můžete zde nalézt další doplňující informace, které nebylo vhodné uvádět v poznámce pro konkrétní mincovny.

Databáze mincovních reformem							
Vítáme Vás v databázi mincovních reformem, kterou pro Vás připravil Pavel Gregor, člen ČNS pobočky Pražské groše.							
Nápověda: Seřazení dat od A-Z provedete kliknutím na název sloupce (Datum, Název...). Druhé kliknutí na stejné pole seřadí data v opačném pořadí (Z-A).							
Vyhledat	Zobrazit vše						
Datum	Název	Poznámka	Vydavatel	Území	Město	Klíčová slova	
13							
1013	Ražba denárů Preslava civitas v Bratislavě	Někdy v letech 1013 - 1017 - ppc_08 str.10		Uhry	Bratislava	1013-1017, mincov zač ražby, denár	
1130	Ražba prvních brakteátů	Konrád 1127-1156 zbr1987/63	Konrád Mišeňský	Německo	Míšeň	1130, začátek ražby, Sasko, Míšeň, Konrád	
1136	Privileg ražby pro Formbach	zbr1992/79	Lothar III.	Německo	Formbach	1136, privileg ražby,	
1136-05-14	Privileg ražby pro Neukirchen	MOB str.22	Lothar III.	Německo	Neukirchen	1136, privileg ražby,	
13. stol.	Instrukce pro ražbu v Uhrách	Z jedné hřívny vyrazit 69 florémů o ryzosti 23 karátů a 9 grémů (asi 15. stol.) - den2001_01 str.17		Uhry		instrukce	
13. stol.	Vznik úřadu zemského mincmistra na Moravě	Asi v polovině 13. stol. - Sej_mml3 str.233		Morava		13.stol, zemský minc	
1300	Začátek ražby pražských grošů	V období 1423 - 1469 se pravděpodobně nerazily	Václav II.	Čechy		1300, začátek ražby,	
1300	Horní právo pro Banskou Štiavnicí			Uhry	Banská Štiavnica	1300, privilegium, Ba	
1300	Snižení hmotnosti kvartníku	Někdy okolo tohoto roku Snížena hmotnost na 0,4g - ZBR1989/72		Slezsko		1300, snížení hmotno	
1301	Začátek ražby napodobenin vid feneků v Bratislavě	V letech 1301 - 1328 razila Bratislavská mincovna napodobeniny vídeňských feneků		Slovensko	Bratislava	1301, začátek ražby vídeňský feník, Bratis	
1301	Potvrzení privilegia ražby pro Uherské Hradiště	Potvrzení privilegia z 23.5.1258 - ms_01 str.89	Václav II.	Morava	Uh.Hradiště	1301,1258, privil Uh.Hradiště	
1309	Snižení hmotnosti kvartníku	Snižena hmotnost na 0,22g - ZBR1989/72		Slezsko		1309, snížení hmotno	

Datum – Datum, nebo období, kdy došlo k dané reformě. Pro zadávání platí stejné podmínky, jako pro ostatní datumové údaje.

Název – Stručný název reformy, či události.

Poznámka – Další doplňující informace. Zde naleznete odkazy na literaturu.

Vydavatel – Zpravidla jméno panovníka, který reformu uskutečnil.

Území – Název území, pro které byla reforma vyhlášena. Jedná se pouze o pomocný údaj, ve kterém je většinou uveden buď současný stát, nebo starší celek (Čechy, Morava, Slezsko atd.).

Město – Zde může být uvedeno město (více měst), podrobnější území, ve kterém reforma platila.

Klíčová slova – Zde jsou uvedena pomocná klíčová slova, podle kterých je možné seznam omezit. Zpravidla je zde uveden rok reformy, území, typ reformy (začátek, konec ražby), nominál atd. Mezi často používaná klíčová slova patří obchod, právo, oběh, postup, privilegium.

Vzhledem k tomu, že databáze numismatické literatury je teprve ve formě testování, uvádíme zde nejběžnější zkratky, se kterými se můžete setkat v poznámkách.

NL - Numismatické Listy
NS – Numismatický sborník
NCCS – Numismatický časopis Československý
SNZ – Slovenská numizmatika
FoNu – Folia Numismatica
VNS – Věstník Numismatické společnosti Česko-Slovenské
NC – Numismatický časopis
NUZ – Numismatické zprávy (Chaura)
NZP – Numismatické zprávy (ČNS)
MNZ – Moravské numismatické zprávy
NUM - Numismatik
ZBR – Zprávy ČNS Brno
SZHK – Sběratelské zprávy ČNS Hradec Králové
BUN – Budějovický numismatik
MaB – Mince a Bankovky
CIP – Členské informace ČNS Praha
INS – Informace ČNS
NZ - Numizmatika
SNK – Správy SNS Košice
SPR – Spravodaj SNS Bratislava
DP – Drobná plastika
DOP – Dopis ČNS Opava
CDM - Česká drobná mince doby předhusitské a husitské

Věříme, že Vám tyto databáze budou k užitku a budeme rádi za jakékoliv doplňující informace, připomínky, či doporučení na další zdroje.

Velice rádi též uvítáme fotografie mincmistrovských značek, které byste nám povolili doplnit do databází a tím zvýšit její přínos i pro další sběratele.

V případě jakýchkoliv dotazů, připomínek, či návrhů, o jaké další databáze byste měli zájem, kontaktujte autora Pavla Gregora

mail.greggy@tiscali.cz